

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome In Qvatvor Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi

Spina, Claudius de

Parisiis, 1551

29. de potestate lib. arbitrij ante lapsum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38840

arbitrij. Hæc est fides quam in Catholica Ecclesia didicimus, & quam semper tenuimus.

DE POTESTATE LIBERI
Arbitrij, ante lapsum.

D I S T I N C T. Vigesima nonæ
C A P. Primum.

*Liberum hominis arbitrium ante lapsum
indigebat non solum gratia coope-
rante, sed & operante, sed
non sec. omnem operan-
di modum gratiæ
operantis.*

E Gebat enim ea, non vt liberaret voluntatem suam, quæ peccati serua non fuerat: sed vt præpararet ad volendum efficaciter bonum, quod per se non poterat. Non enim poterat sine gratia mereri bonum, vt August. in Enchirid. tradit, Illam ^{ca. 106} (inquit) immortalitatem, in qua poterat non mori, natura humana perdidit per liberum arbitr. hanc verò, in qua non poterat mori, acceptura est per gratiam, quam fuerat, si non peccasset, acceptura per meritum, quamuis sine gratia. Nec tunc vllum meritum esse potuisset. quia etsi peccatum in solo erat arbitrio constitutum, non tamen iustitiæ habendæ vel retinendæ sufficiebat

epi. 4
lib. 11
ca. 4

liberum arbitrium, nisi diuinum præberetur adiutorium. Ecce his verbis satis ostenditur, quòd ante peccatū homo indigebat gratia operante & cooperante. Non enim habebat quo pedem mouere posset sine gratiæ operantis & cooperantis auxilio: habuit tamen quo poterat stare.

C A P. *Secundum. Homo ante lapsum virtutibus erat ornatus.*

HOc multis Sanctorum testimoniis comprobatur. Ait enim August. in quadam hom. Adam, perdita charitate malus inuentus est. item: Princeps vitiorum dum vicit Adam de limo terræ ad imaginem Dei factum, pudicitia ornatum, temperantia compositum, charitate splendidum, primos parētes illis donis ac tantis bonis expoliauit, paritēque peremit. De hoc eod. Ambro. ad Sabbinum ait: Quando Adam solus erat, non est præuaricatus, quia eius mens Deo adhærebat. Et super Psalmos dicit, quòd homo ante peccatum beatissimus auram carpebat æthereā. Sed quomodo sine virtute beatissimus erat? August. quoque super Gen. dicit Adam ante peccatum spiritali mente præditum fuisse.

C A P. *Tertium. Per peccatum ligno vitæ priuatus homo morti addictus est.*

S i i j

106
epi. 41
lib. II.
ca. 42.

Nunc ergo ne fortè mittat manū suam, & sumat de ligno vitæ, & comedat, & viuat in æternum, in peccati sui pœnam de paradiso eiectus legitur Gen. 3. Quæ verba sic accipi possunt, Deus modo irati loquens, de homine superbo ait: Videte ne fortè mittat manum suam, id est caueate vos Angeli, ne comedat de ligno vitæ, quo indignus est. ideoq; ne attingeret, emisit eum de paradiso: & ne ad illud rediret, collocavit Deus ante paradysum Cherubin & flammæum gladium atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitæ. Quod iuxta literam de Angelica igneâque custodia intelligi potest.

Aug.
super
Gen.
lib. 4.

C A P. Quartum. Homo ante peccatum
vsus est ligno vitæ.

Avgust. libr. de bapt. paruul. hoc affirmat, dicens: Rectè profectò intelliguntur primi parentes ante malignam illam Diaboli persuasionem abstinuisse à cibo vetito, atque vsi fuisse concessis. Quare ergo perpetua soliditate & beata immortalitate non steterunt, si ligno immortalis vitæ vsi sunt? Hanc enim virtutem naturaliter illud lignum habuisse dicitur. Sed fortè hoc ipsum non conferebat, nisi sæpe de illo ligno superetur. Potuit ergo fieri vt de illo sumeret semel, & non sæpius,

c. 9
pecc
me
re.
Pe

qui per aliquam moram in paradiso fuisse intelligitur: quum scriptura dicat eum ibi soporatum fuisse, quando costa de latere eius assumpta est, & inde formata mulier: & animalia ante eum ducta, quibus nomina imposuit.

DE PECCATO ORIGINIS

& transitu eiusdem in posteros.

DISTINCT. Trigesimæ

CAP. Primum.

Peccatum simul ac poena per primum hominem in posteros transit.

Ro. 5. **Q**uod Apost. ostendit inquit: Sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intrauit: ita & in omnes homines mors pertransit. Hoc autem quidam dicunt intrasse in mundum, non translatione originis, sed similitudine præuaricationis: omnesque in illo uno peccasse dicunt, quia omnibus ille unus peccandi exemplum extitit. Hoc malum senserunt quidam hæretici, Pelagiani dicti, de quibus Augu. in lib. de bapt. paruul. commemorat dicens, Sciendum est, inquit, hæreticos quosdam, qui Pelagiani nominati sunt, dixisse peccatum primum et mæ transgressionis in alios homines non propagatione, sed imitatione, transiisse. Vnde Pelag. de etiam in paruulis nolunt credere per ba-